

Рішення разової спеціалізованої вченої ради ДФ 26.133.048

про присудження ступеня доктора філософії

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 26.133.048 Київського університету імені Бориса Грінченка виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), місто Київ, прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка на підставі прилюдного захисту дисертації Савченко Юлії Олександрівни «Формування готовності майбутніх керівників вокальних ансамблів до творчої взаємодії з музичним колективом» за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки 13 грудня 2023 року.

Савченко Юлія Олександрівна, 1994 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2018 році Національну музичну академію ім. П.І. Чайковського за спеціальністю «Музичне мистецтво».

З 2018 року і дотепер працює викладачем кафедри академічного та естрадного вокалу Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка

Дисертацію виконано у Київському університеті імені Бориса Грінченка.

Науковий керівник: Мережко Юлія Валеріївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри академічного та естрадного вокалу Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського університету імені Бориса Грінченка.

Здобувачка має 10 наукових публікацій за темою дисертації, з них 3 – одноосібні, 7 – у співавторстві: 3 (з них 1 у співавторстві) у виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України; 3 (з них 3 у співавторстві) у виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection; 4 (з них 3 у співавторстві), у якій додатково відображено результати дисертації.

1. Савченко-Шлапак Ю.О. Педагогічний потенціал диригентсько-

хорових дисциплін у фаховому навчанні майбутнього вчителя музики. Теоретичні питання культури, освіти та виховання. №1 (59). Київ. 2019. С.36-39. ISSN 2111-5983 Вебпосилання: <https://pytannya-osvity.knlu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/02/%D0%97%D0%B1%D1%96%D1%80%D0%BD%D0%B8%D0%BA-59.pdf>

2. Савченко-Шлапак Ю.О. Професійне становлення майбутнього керівника вокального ансамблю в умовах музично-педагогічної освіти. Наукові записки: Нац. пед. ун-т імені М.П. Драгоманова; укл. Л.Л. Макаренко. К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2021. Випуск 151. С.147-153. ISSN 2310-371X. DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-npu-151.2021.17>. Вебпосилання: <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/37862>

3. Савченко Р.А., Савченко Ю.О. Формування креативності майбутніх викладачів музичного мистецтва: теоретичний аспект. Наукові записки: [збірник наукових статей] М-во освіти і науки України, Укр. держ. ун-т імені Михайла Драгоманова; упор. Л. Л. Макаренко. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2023. Випуск CLV (155). С. 27-34. ISSN 2310-371X DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-npu-155.2023.03>. Вебпосилання: <https://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/41199>

У дискусії взяли участь голова і члени разової спеціалізованої вченої ради:

Сисоева Світлана Олександрівна – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) Національної академії педагогічних наук України, академіка-секретар Відділення філософії освіти, загальної та дошкільної педагогіки Національної академії педагогічних наук України, зауваження та побажання:

1. Метою дослідження дисертації було обґрунтування організаційно-методичних засад формування готовності майбутніх керівників вокальних

ансамблів до творчої взаємодії з музичним колективом. Авторкою дисертації розроблені такі засади, що включають структуру і зміст готовності керівників вокальних ансамблів до творчої взаємодії з колективом; структурно-компонентну модель цього процесу; методику та організаційно-педагогічні умови формування готовності керівників вокальних ансамблів до творчої взаємодії з колективом; критерії, їх показники і рівні. Всі ці складові розглядаються детально у дисертації. Разом тим бракує цілісності представлення організаційно-методичних засад у розділі 2 і загальних висновках.

2. Усталено педагогічний експеримент включає констатувальний і формувальний етапи. Вважаємо, що контрольний етап експерименту, виокремлений у дисертації, враховуючи його цілі, варто було б включити до формувального етапу експериментальної роботи.

3. Сьогодні існує чимало дискусій навколо понять «компетентність» і «компетенція». У роботі авторка вживає поняття «компетенція» (с. 39–40). Варто було б пояснити, чому саме обирається таке поняття. На наш погляд, у тому контексті, у якому це поняття вживається на с. 39–40 дисертації, більш науково виваженим було б поняття «компетентність».

4. На наш погляд, у підрозділі 1.2 логічно було б на початку подати теоретичний матеріал щодо поняття «ансамбль», історичних аспектів виникнення вокального ансамблю, а потім – аналіз програми «Методика роботи з вокальним ансамблем». Крім того, зміст роботи набув би більшої глибини, якщо було б проаналізовано декілька програм з методики роботи з вокальним ансамблем різних вишів України.

5. У таблиці 2.1 узагальнено характерні риси вокально-ансамблевого колективу, що становить певну наукову цінність. На наш погляд, до цієї характеристики доцільно було б додати: назву ансамблю (за кількістю

учасників), напрям діяльності (професійний, навчальний, аматорський), різновид вокального ансамблю (однорідний мішаний).

6. Вважаємо недоцільним представлення переліку організаційно-педагогічних умов, які підсилюють ефективність методики формування готовності майбутніх керівників вокальних ансамблів до творчої взаємодії з учасниками колективу, після мети дослідження.

7. У роботі зустрічаються мовленнєві і стилістичні помилки.

Попович Наталія Михайлівна – доктор педагогічних наук, професор, Мукачівський державний університет, завідувач кафедри музичного мистецтва Гуманітарного факультету, зауваження та побажання:

1. На наш погляд, у формулюванні третього завдання варто було б вказувати не тільки розробку критеріїв, а й індикаторних показників та рівнів сформованості готовності майбутніх керівників вокального ансамблю до творчої взаємодії з музичним колективом, що успішно визначені авторкою у тексті дисертації, представлені у структурно-компонентній моделі та акцентовані у загальних висновках.

2. Вважаємо, що розкриваючи на с. 57 дисертаційного дослідження змістове наповнення підготовки майбутніх керівників вокальних ансамблів на прикладі навчальної програми з дисципліни «Методика роботи з вокальним ансамблем» дисертантці варто було б більш детально зупинитися на розкритті сутності вказаних модулів, особливо Модулю 3, тематика якого спрямована на безпосереднє вивчення майбутніми фахівцями специфіки організації діяльності й керівництва вокальним ансамблем та фахових вимог до керівника вокального ансамблю.

3. Презентована авторкою структурно-компонентна модель формування готовності майбутніх керівників вокальних ансамблів до творчої взаємодії з музичним колективом значно виграла б, якщо одним з ключових її елементів

виступало не творче музичне середовище, а все ж таки – освітньо-творче чи мистецько-освітнє середовище, адже підготовка вказаних фахівців здійснюється саме в умовах освітнього процесу.

4. Висвітлення специфіки концертно-виконавської діяльності вокального ансамблю, зокрема її різновиду – музичного кліпу, описане авторкою на с.110 дисертації, вимагає, на нашу думку й розкриття значення засобів створення сценічного образу, підбору сценічних костюмів учасників вокального ансамблю тощо.

5. Описуючи в ході формувального експерименту на с.155 дисертації, що під час вибору репертуару ансамблю використовувався культурологічний підхід, відповідно до якого у репертуар увійшли кращі твори для вокального ансамблю з української та закордонної класики й сучасної музики, дисертантці варто було б систематизувати навчальний репертуар за типами й видами вокальних ансамблів та за жанровими ознаками.

6. На матеріалах дисертації варто було б створити навчально-методичний посібник, який стане інструментарієм як при організації занять з творчими колективами для дітей та юнацтва у різних сферах мистецтв, так і у проведенні різних майстер-класів з викладачами мистецьких колективів і при розробці навчальних матеріалів для даної категорії освітян.

Черкасов Володимир Федорович – доктор педагогічних наук, професор, Комунальний заклад вищої освіти «Академія культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради, професор кафедри музичного мистецтва, зауваження та побажання:

1. На наш погляд, у дисертаційній роботі слушно було б конкретизувати, яким чином здійснювався розподіл респондентів в межах експериментальної та контрольної груп.

2. У другому розділі дисертації на стор. 104 серед педагогічних принципів автором влучно виділені принципи єдності емоційного і свідомого та єдності художнього і технічного в процесі моделювання процесу формування готовності майбутніх керівників вокальних ансамблів до творчої взаємодії з музичним колективом. На нашу думку, зазначені принципи бажано було б розкрити ґрунтовніше та показати їх вплив на інтерпретацію інтонаційно-образного змісту музичного твору.

3. Враховуючи ґрунтовність запропонованої автором методики формування готовності майбутніх керівників вокальних ансамблів до творчої взаємодії з колективом доцільною бачиться подальша дисемінація представленої методики у вигляді методичних рекомендацій.

4. Вважаємо, що дослідження значно виграло б, коли б автор презентував зарубіжний досвід формування готовності майбутніх керівників вокальних ансамблів до творчої взаємодії з музичним колективом.

5. У третьому розділі дисертації здобувачем представлено значну кількість таблиць і рисунків, що безумовно збагачують візуалізацію сприйняття результатів кожного етапу експерименту. Натомість певну частину їх з узагальненими даними можна було б перенести у додатки.

Світайло Світлана Валеріївна – кандидат педагогічних наук, Київський університет імені Бориса Грінченка, старший викладач кафедри академічного та естрадного вокалу Факультету музичного мистецтва і хореографії, побажання:

1. Позитивно оцінюючи наукове і практичне значення отриманих результатів, варто зауважити, що певного узгодження потребує співвідношення визначених завдань дисертаційного дослідження і сформульованих положень в загальних висновках.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – немає,

«Утримались» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 26.133.048 присуджує Савченко Юлії Олександрівні ступінь доктора філософії з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради ДФ 26.133.048

Ольга ОЛЕКСЮК